

➔ WAAR MOETEN WE HEEN MET HET ZUIVERINGSSLIB?

STOWA doet onderzoek naar nieuwe behandelmethoden van zuiveringsslib. Deze kunnen bijdragen aan het terugdringen van de hoeveelheid te verwerken slib. Op dit moment lopen het aanbod en de verwerkingscapaciteit niet met elkaar in de pas.

Beheerders van rioolwaterzuiveringen kunnen steeds moeilijker hun zuiveringsslib kwijt bij verwerkers. Dat komt onder meer omdat geplande energie- en grondstof-fabrieken later worden opgeleverd dan gepland, of nog niet optimaal draaien. De verwachte daling van de slibhoeveelheid is vertraagd. De gedeeltelijke sluiting in juli van het Afval Energie Bedrijf (AEB) in Amsterdam, waar veel slib werd verbrand, verergert het verwerkingsprobleem nog. Cora Uijterlinde van STOWA: 'We werken hard aan verschillende projecten waardoor er op langere termijn minder zuiveringsslib overblijft en het resterende slib beter kan worden verwerkt. Op die manier komen aanbod en verwerkingscapaciteit van slib beter in evenwicht.'

SUPERSLUDGE

Op dit moment worden nieuwe methoden beproefd voor het vergisten van slib, waarmee de gasproductie omhoog gaat en de hoeveelheid slib vermindert. Het betreft onder meer de Themista- en de Ephyra-techniek. Een andere methode die wordt onderzocht, is het superkritisch vergassen van slib. Hierbij wordt slib bij hoge temperatuur (600°C) en druk (300 Bar) direct omgezet in brandbare gasen, zonder dat droging van het slib nodig is. Onder de naam *Supersludge* wordt nu een pilotinstallatie beproefd op rwzi Dinther van Waterschap Aa en Maas. 'De techniek is uitdagend en alle deelnemende projectpartners hebben hoge verwachtingen,' aldus Uijterlinde.

ONGBLUSTE KALK

Een andere mogelijkheid om de slibvolumes te verminderen betreft het behandelen van zuiveringsslib met ongebluste kalk. Hierbij wordt ontwaterd zuiveringsslib met een droge-stofgehalte van 20 tot 25 procent gemengd met ongebluste kalk. Het water in het slib reageert met de ongebluste kalk. De temperatuur van het mengsel loopt op en het water verdampt. Uijterlinde: 'Er blijft een kalkhoudende bouwstof over die mogelijk in het buitenland

ingezet kan worden. In Nederland wordt de techniek nog niet toegepast. We doen nu proeven met een zogeheten Midmix-installatie, mede in de hoop dat dit ook kan leiden tot afname van slibvolumes en dat slib weer een nuttige toepassing kan krijgen.'

Tot slot: In een speciale Community of Practice (CoP) van STOWA wisselen zuiveringsbeheerders kennis en ervaringen uit om de werking van bestaande slibvergisters te optimaliseren. Hoe beter die vergisters werken, hoe meer biogas ze opleveren en hoe minder slib er overblijft. 'Het is best lastig om te zorgen dat de slibvergisting in de praktijk optimaal rendeert. Maar dankzij de CoP krijgen we er wel steeds meer zicht op,' aldus Uijterlinde.

Meer weten? Kijk op stowa.nl. Zoek op 'Themista', 'Ephyra', 'ongebliste kalk' en 'superkritisch vergassen'.

➔ Afval Energie Bedrijf (AEB) te Amsterdam.